ПРОЛЕТАРЫ УСІХ КРАЁЎ, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

ЧЫРВОНАЯ ЗЬМЕНА

№ 158 (1125) ЧАЦЬВЕР, 10-га ліпеня 1930 г.

ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА РАБОЧА-СЯЛЯНСКАЙ МОЛАДЗІ
Орган ЦК і Менскага АК ЛКСМБ
УМОВЫ ПАДПІСКІ:
1 месяц . . . 30 кап.
3 месяцы . . . 90 "
6 месяцаў . . . 1 р. 80 "
1 год . . . 3 р. 30 "
АДРАС РЭДАКЦЫІ:
Менск, вул. Карла Маркса, 38
Тэлефоны: рэдактара—7-25, сакратарыят—12-19.
АДРАС КАНТОРЫ:
Комсамольская 25, тэлеф. № 803.
ГОД ВЫДАНЬНЯ X.

Кошт асобнага № —2 кап.

XVI ЗЬЕЗД УсеКП(б)

Ранішняе пасяджэньне 9 ліпеня

Ранішняе пасяджэньне 9 ліпеня адкрылася пад старшынствам тав. **Эйхе**. Працягваліся спрэчкі па дакладу тав. **Куйбышава**. У спрэчках выступілі наступныя т.т.: **Тулучкін** (Ленінград) **Галадзед** (БССР), **Уншліхт** (ВСНГ), **Розенгольц** (ВСНГ), **Камісараў** (Паўноч. край), **Хлоплянкін** (Ніж. Волга), **Офінскі** (ВСНГ), **Мэйзель**, **Халатаў** (ДзВ), **Ціхон** (ЦК будаўнікоў), і **Крыжаноўскі** (Дзяржплан.

Пасьля заключнага слова тав. Куйбышава прынята прапанова тэзісы дакладу аб выкананьні пяцігадовага пляну ў асноўным зацьвердзіць. Для дэтальнай распрацоўкі рэзолюцыі выбрана камісія з 47 таварышоў.

1920 ДЗЕСЯЦЬ ГОД ВЫЗВАЛЕНАЙ БССР 1930

ПАД КІРАЎНІЦТВАМ ЛЕНІНСКАЙ КОМУНІСТЫЧНАЙ ПАРТЫІ ПРАЦОЎНЫЯ БССР ВЫЗВАЛІЛІСЯ З-ПАД УЦІСКУ БЕЛА-ПОЛЬСКІХ ОКУПАНТАЎ

Адважна і самаадданна змагаючыся ў шэрагах слаўнай Чырвонай арміі ў часы бела-польскай окупацыі, ленінскі комсамол і надалей цьвёрда будзе стаяць на аванпостах клясавай барацьбы, яшчэ больш згуртуе свае шэрагі навакол комуністычнай партыі

ДЗЕСЯЦЬ ПРОЙДЗЕНЫХ

Заўтра працоўная моладзь Савецкай Беларусі разам з усімі працоўнымі сьвяткуе гістарычны дзень сваёй перамогі над белапалякамі.

Дзесяць год, як рэволюцыйныя рабочыя і сяляне магутнага Савецкага Саюзу пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі вызвалілі Беларусь з уціску белапалякаў, беларускіх і [illegible] арандатараў, і канчаткова ўсталявалі дыктатуру пролетарыяту.

Комсамол Савецкай Беларусі, нарадзіўшыся ў агні грамадзянскай вайны, яшчэ больш загартоўваў сябе ў барацьбе з крывавай капіталістычна-абшарніцкай окупацыяй і даказаў у гэтай ахвярнай барацьбе свой няспынны рэволюцыйны юнацкі энтузіязм, сваю адданасьць справе Кастрычнікавай рэволюцыі, сваю вернасьць справе, за якую змагаецца ленінская комуністычная партыя бальшавікоў.

Запальваючы сваёй рэволюцыйнай адданасьцю рабочую і працоўную моладзь, комсамол мобілізаваў яе ў часы белапольскай окупацыі на рашучую барацьбу з окупантамі.

У самыя цяжкія дні КСМ зьяўляўся надзейным памочнікам партыі і не гледзячы на крывавыя расправы, арганізоўваў партызанскія атрады, наносіў удары белапольскаму тылу.

Мінула 10 год. Ленінскі комсамол Беларусі вырас да 80 тысяч. Сотні і тысячы загартаваных комсамольцаў сталі лепшымі комуністымі—барацьбітамі будаўніцтва на фронце соцыялізму.

Зруйнаваная раней окупантамі прыгнечаная царызмам у мінулым, цяперашняя Савецкая Беларусь, пры поўным падтрыманьні ўсяго Савецкага Саюзу гігантскімі крокамі ідзе да соцыялізму, выконвае пяцігодку,—ператвараецца ў краіну з заводамі-гігантамі, з агракомбінатамі.

Комсамол Беларусі на працягу гэтых 10 год ідучы на чале працоўнай моладзі пад кіраўніцтвам бальшавіцкай партыі вёў і вядзе рашучую барацьбу за ўдарныя тэмпы соцыялістычнага будаўніцтва, за соц. перабудову вёскі, за ліквідацыю кулацтва як клясы на базе суцэльнай колектывізацыі, супроць праваага ўхілу галоўнай небясьпекі, „левых" загібаў і прымірэнцтва да іх.

У капіталістычных краінах зараз высока ўзьнялася хваля рэволюцыйнай барацьбы. Паглыбляючыся экономічны крызіс ахапіў амаль што ўвесь капіталістычны сьвет.

Па ўсіх швах трэшчыць гнілая капіталістычная стабілізацыя. Працоўная моладзь капіталістычных краін знаходзіцца пад узмоцненай драпежніцкай эксплёатацыяй, пераносіць голад, нэндзу і тэрор.

Працоўная моладзь разам з усімі працоўнымі Савецкай Беларусі сьвяткуючы 10-гадавіну вызваленьня Беларусі ад белапалякаў, падлічваючы вынікі праробленай работы ў соцыялістычным будаўніцтве, зірка сочыць за вайсковай падрыхтоўкай фашысцкай Польшчы.

Штодзённая гэройская барацьба нашага братэрскага КСМЗБ з фашысцкай дыктатурай зьяўляецца слаўным працягам традыцый нашай барацьбы. Сьвяткуючы 10 годзьдзе, комсамол Беларусі павінен яшчэ больш мобілізаваць сваю энэргію і энэргію працоўнай моладзі на справу актыўнейшага ўдзелу ў соцыялістычным будаўніцтве, на справу паляпшэньня абароназдольнасьці нашай краіны, рашуча змагаючыся з адхіленьнем ад генэральнай лініі партыі і галоўным чынам з правым ухілам як найбольш небясьпечным.

КОМСАМОЛЬСКАЯ РОТА

(Успаміны комсамольца-удзельніка вайны з белапалякамі)

6 красавіка 1919 г. нас, усіх здаровых сяброў Менскай комсамольскай організацыі, мобілізавалі. Залічылі нас усіх у чацьвертую роту Менскага вартаўнічага батальёну.

Тры месяцы вучыліся як трэба страляць і атакаваць, несьлі варту, выконвалі даручэньні Савету Абароны.

У сярэдзіне чэрвеня белапалякі находзіліся у 60 вярстох ад Менску. Мы прапанавалі вайсковаму камісару, каб ён зараз-ж накіраваў нас на фронт. Вайсковы камісар згадзіўся.

Праводзіла нас уся організацыя, на вакзале адбыўся мітынг.

А памятай гадзіне раніцою мы ужо на станцыі Радашковічы. Далей ехаць нельга было—бела-палякі разбурылі чыгунку. Прышлося ісьці пехатою. Ля в. Аляхновічы спыніліся, каб адпачыць, але на кароткі час. Наша разьведка даносіць, што бачыла белапольскі разьезд.

Камандыр батальёну аддае загад. Батальён раскінуўся ланцугом... перабежкі...

Гэтак дашлі да мястэчка Гарадка, дзе сустрэліся з бела-польскімі разьведчыкамі.

Завязалася бойка. Ворагі ўцяклі.

Адзін раз белапалякі распачалі зьнянацку наступленьне. Дзьве роты пачалі адступаць. Наша кулямётная рота абараняла адступленьне.

Нарэшце і наша рота пачала адступаць.

На варце каля кулямёту сталі трое: Горшман. Кастроль і Гатаўскі.

Але адступаць няма куды—ворагі абкружылі нас.

Вішчэлі кулі, разрываліся гранаты... Стракаціў кулямёт... але раптам змоўк... Змоўк затым, што ўжо некаму дагледзець было... Усе трое загінулі ад куль ворагаў.

Праз некалькі дзён белапалякі адступілі і мы знайшлі іх трупы.

А ў часе новых боек загінулі з нашай роты яшчэ: Дварэцкі, Лішанскі і Ратнэр.

З боек батальён выйшаў зусім разьбітым.

Тыя з чырвонаармейцаў-комсамольцаў, якія засталіся жывымі, увайшлі ў 72 інтэрнацыянальны полк, які потым у 1920 г. з лёзунгам „Дайш Варшаву" прарабіў гэройскі марш: Бабруйск—Варшава.

І. Кроль.

Пятрусь Броўка

Краты гавораць...

(Урывак з поэмы „Прамова фактамі")

Варшава.
Замак Бэльведэр
адзін гаснуў
краіны сонца.
На крэсы—
кулі і рэвальвер,—
чаго бунтуюць
там басконца!
На крэсы
—тысячы жандараў,
замест сонца
—кулямёт.
Загад:
(уклаў яшчэ Мураўёў)
„не гледзячы на ўсе ахвяры
сьцішаць
народ".
Працаваць
на пана прымусіць.
Мала паліцыі—
войскам.
Якія там беларусы?
Гэта
дзяржава польска...
І ходзіць рабочы,
што вечар хмуры,
рана гатуюць
краіне хаўтуры.
Сабраліся ціха.
Ля стомлены сялі.
Задума на твары
сяброўнаю стала.
І ночы ўстрывожана
гордая і сьмела
гараць агенькамі
рабочых кварталаў.
Першы узьняўся.
Таварышы, годзе!
Вы бачыце
гатую восьлістоўку.
Сягоньня на нашым
модэльным заводзе
абвешчана
за-ба-стоў-ка!
Нас не ўтаюцца.
Зацісьнута глотка.
Рашыў уладар
пераможна ў палацах:
Зьнізіць рабочых
на дваццаць адсоткаў.
Кінуць дзяцей
і жанок без працы.
Другія ўзьняліся
далі змагацца.
І біліся словы
ячэйкі ў сьценах:
Таварышы,
на дэманстрацыю!—
З обім
у надзеі зьмены!
За ваккам-жа
пастэрунак.
Паліцэйскі
ходзіць чортам.
Там
па ўсіх яшчэ кірунках
ходзяць
царскія ботфорты.
Яны варты
сваіх продкаў,
хай пашыты
з новай скуры.
У манэтве польскім
—пяцігодка
толькі
шыбеніц і турмаў
* * *
Толькі клічуць
клічуць буры,
Да шалёна
кіпча сэрца
у новых радасных
віхурах,
чым так жыць,
дык лепш памерці.
І гараць
агні паўстаньняў,
І мацнее дух рабочы.
Дзень
савецкіх гышэтаваньчаў
прыйдзе зьменай
цёмнай ночы.

Крывёю запісаныя радкі

ПРОЛЕТАРЫЯТ І ПРАЦОЎНАЕ СЯЛЯНСТВА Ў БОЙКАХ ЗА САВЕЦКУЮ БЕЛАРУСЬ СВАЁЮ КРЫВЁЮ ЗАПІСАЛІ НА СТАРОНК ВЯЛІКАЙ ГІСТОРЫІ СВАЕ ПЕРАМОГІ, СВАЮ ГАТОЎНАСЬЦЬ ПАД КІРАЎНІЦТВАМ КОМУНІСТЫЧНАЙ ПАРТЫІ ЗАЎСЁДЫ ЗМАГАЦ ЗА СУСЬВЕТНУЮ ПРОЛЕТАРСКУЮ РЭВОЛЮЦЫЮ

На традыцыях гэроічных перамог рабоча-сялянскай Чырвонай арміі, на прыкладах самаадданай барацьбы невядомых комсамольскіх атрад будзем выхоўваць нянавісьць у комсамольцаў і працоўнай моладзі да клясавых ворагаў

12 ГОД БЕЛАРУСКАЙ ДЫВІЗІІ

У дзень 10 гадавіны вызваленьня Беларусі ад белапалякаў, Беларуская дывізія сьвяткуе 12-годзьдзе свайго існаваньня.

У 1918 г. у той грозны час, калі маладая савецкая рэспубліка была апанавана лютым наступам разьюшанай белагвардзейшчыны, калі ў агні крывавай барацьбы вырашалася пытаньне аб жыцьці ці сьмерці першай у сьвеце рэспублікі рабочых і сялян, у той грозны бурлівы час нарадзілася наша дывізія.

Яна склалася з паасобных чыр-скіх атрадаў, якія на палёх Разанскай і Тамбоўскай губэрань ïадбівалі наступ узброенае контр-рэволюцыі. Асяродкам фармаваньня быў г. Разань, дзе знаходзіўся штаб дывізіі. Цяжка праходзіла фармаваньне дывізіі: недахват снаражэньня, дэзэртырства кулацкіх і несьвядомых элемэнтаў, агульная беднасьць, нястача, усё гэта тармазіла работу.

Але магутны рэвалюцыйны ўздым пераадалеў перашкоды. У красавіку 1919 г. дывізія перакідаецца ў Самару і, папоўніўшы свае шэрагі рабочымі палітпрацаўнікамі, выступае ў поўным складзе ў баявой гатоўнасьці на фронт супроць Калчака.

З 4 мая да 6 ліпеня дывізія дае ўдалыя наступы на белых. Берасьце, які цягнуўся некалькі дзён. Не гледзячы на моцны агонь артылерыі ворага і вялікія страты, якія панесла дывізія, яна перамагла белапалякаў і 3 жніўня Берасьце было забрана.

Пасьля няўдалае спробы захапіць Варшаву, дывізія разам з іншымі часьцямі нясе ўвесь цяжар адыходу пры бязупынных абходах праціўніка з бакоў і тылу. У канцы баявых апэрацый на Заходнім фронце адна з брыгад дывізіі (цяпер № Чырвонаштандарны полк) здабывае сабе славу гэрояў у баі ў раёне мястэчка Радашковічы. Абкружаная з усіх бакоў куды большымі сіламі ворага гэта брыгада не здаецца на міласьць ворага, а, сьціснуўшыся ў цесны баявы кулак, наносіць моцны ўдар польскім войскам і прабівае сабе шлях да злучэньня з сваімі часьцямі. За гэту баявую вялікую заслугу брыгада атрымала ад ЦВК Чырвоны Штандар.

Пасьля заключэньня міру з Польшчаю, дывізія да чэрвеня 1924 г. застаецца ў раёне Менщчыны і Барысаўшчыны, абараняе межы і вядзе барацьбу з бандытызмам у межавой паласе. З 1-га чэрвеня г. г. яна пераходзіць у Маскоўскі вайсковы вокруг, а ў сакавіку 1923 г. зноў вярочаецца ў Савецкую Беларусь і становіцца тэрыторыяльнай Беларускай дывізіяй

Яны рабавалі, зьдзекаваліся, руйнавалі, забівалі...

Бяі канчаюцца перамогаю дывізіі, яна захапіла шмат насялёных пунктаў. Асабліва вялікі бой дывізія правяла каля ракі Белай. Перайшоўшы праз раку пад моцным агнём ворага, дывізія зьбіла яго з пазіцый, забясьпечыла далейшы паход Чырвоных войск уперад.

Пасьля бою па рацэ Белай дывізія перакідаецца на паўночна - заходні фронт для абароны Ленінграду ад банд Юдзеніча. Прыбыўшы на станцыю Кікерыно, дывізія зараз-ж з вагонаў уваходзіць у бой і, пасьля 4-х дзённага заўзятага бою, адціскае белых да ракі Лугі. На Лузе завязваюцца вялікія ба', якія цягнуцца з ліпеня да кастрычніка 1919 г. Дзякуючы здрадзе начальніка штабу эрміі, сілы дывізіі (нашай і 6-й), якія змагаліся супроць Юдзеніча, зьменшыліся, а вораг узмацніўся. Узмацніўшы ў кастрычніку месяцы, Юдзеніч зрабіў вялікі ўдар на нашы часьці і адкінуў нас да сьцен Ленінграду. Гэта быў самы цяжкі пэрыод у жыцьці дывізіі.

Атрымаўшы папаўненьне, дывізія разам з іншымі часьцямі, якія прыбылі з іншых франтоў пасьля некалькіх дзён упартых баёў пад сьценамі Ленінграду, ізноў перайшла ў наступленьне, якое скончылася поўным зьнішчэньнем войск Юдзеніча і заключэньнем міру з Эстоніяй.

Зіму 1920 году дывізія праводзіць на эстонскіх межах вартуючы межы. Тут яна працуе над пабудоваю мастоў, загатоўкаю дроў і інш.

Вясной дывізія пераходзіць у Пскоўскую губ., вядзе ўпартую барацьбу з бандытызмам, ліквідуе ў губэрні дэзэртырства, рыхтуецца да новых баёў.

8 ліпеня яна зноў пачынае барацьбу з ворагамі, але цяпер ужо з войскам польскае буржуазіі. Ад Бярэзіны да Варшавы дывізія прымае ўдзел у вялікіх баёх. Адным з найбольш выдатных баёў у гэты пэрыод быў бой за

Цяпер Беларуская Дывізія вядзе ўдарнымі тэмпамі работу па выкананьню і перавыкананьню прамфінплану — загаду РВС СССР аб баявой вучобе.

Байцы дывізіі трымаюць цесную сувязь з рабочымі і працоўнымі сялянскімі масамі БССР.

Дывізія ў сваім рапарце XVI зьезду Усе КП(б) рапартуе, што яна **падрыхтавана да выкананьня загадаў партыі і савецкай улады.**

Нашы сямёркі ў Беларучах

Ліпень 19 году... У горадзе кананада... Наш клюб зачынены. Старэйшыя хлопцы на фронце, астатнія — у атрадзе асабовага вазначэньня.

Настрой трывожны — белыя ля самага Менску.

Наш атрад асабовага вазначэньня — чалавек 100, выключна комсамольцы, наладжваюць паход у Беларуцкую воласьць шукаць зброю, лавіць дэзэртыраў. Прыбылі ў вёску... Падзяліліся на сямёркі і разышліся па вакольных вёсках.

Дзесьці недалёка трашчаць кулямёты, калі-ні-калі чутна страляніна з вінтовак.

На склікаyы сход зьявілася ўся вёска... У час мітынгу мы заўважылі набліжаючыхся кавалерыстых.

Белапалякі — мільганула ў галаве...

Нас сямёра, няволытных, а там — чалавек 15 на конях. Адпак, мы адхілілі прапанову сялян захаваць нас і, стаўшы за дрэвамі, скінулі вінтоўкі. Комсамолка, — якая ня мела вінтоўкі — выхапіла рэвальвэр.

Кавалерыстыя набліжаліся. Я з таварышом вышлі ўперод.

— Стой! Але кавалерыстыя яшчэ бліжэй

— Стой, страляць будзем і бяром на прыцэл.

— Свае — раздаецца ў паветры. І сапраўды, гэта — чырвоны конны атрад...

Да позьняй ночы мітынгавалі, раздавалі літаратуру, заклікалі здаць зброю, добраахвотна зьявіцца дэзэртырам. Начавалі на сенавале. Шчырыя былі адносіны да нас сялян, якія прымусілі нас паесьці.

Раніцою зьвярнуліся ў Беларучы. Да „штабу“ падыходзілі сяляне, добраахвотна звярочвалі зброю. Зьяўляліся дэзэртыры.

300 вінтовак і 200 дэзэртыраў даставілі мы ў Менск.

„Мы кузнецы и друг наш
молот,
Куем мы счастия ключи“...

Са зьдзіўленьнем глядзелі на нас, расьпяваючых песьні, — сумныя і напалоханыя абывацелі, якія чакалі прыходу белгвардзейцаў.

А прышлі — мы!

М. Бампі.

УСПАМІНЫ БЫЛОГА ПАРТЫЗАНА РЭЎТОВІ

(Запісаў з гутаркі наш юнкор Туміловіч)

Гісторыя партызанскага руху на Беларусі ў час белапольскай окупацыі шмат чаго запісала гэроічнага на сваіх старонках. Вось што расказвае аб сваёй партызанскай рабоце былі партызан, а ва-

м. Урэчча (Бабруйская акруга) разбуранае белапалякамі. Насельніцтва разьмясьцілася ў насьпех збудаваных шатрах на пажарышчы сваіх

раз старшыня Вузьдзенскага колгасу „Інтэрнацыянал“ т. Рэўтовіч.

— Жыў я ад маленства ў мястэчку Вузда. Калі падрос, у нас утварылася падпольная організацыя. Яе некалькі разоў разганялі, але мы сваю справу рабілі далей. Аднаго разу мы зрабілі замах на прыстава, але замах ня ўдаўся і нам прышлося шмат часу хавацца, каб пазьбегнуць кары.

Пасьля рэволюцыі Беларусь хутка окупавалі немцы і ў гэты час мне прышлося хавацца ў лесе. Пасьля немцаў Беларусь апынулася пад пятою белапалякаў. У гэты час я арганізаваў у лесе атрад з 20 чалавек, з якім рабілі налёты на польскія абозы.

Памятаю 1919 год. Я прышоў да-хаты, каб крыху пераапрануцца, але нехта падказаў і мяне белапалякі злавілі. Завезьлі ў Ігумен — цяпер Чэрвень, у турму. Кожны дзень выклікалі да вахмістра, білі, каб расказаў дзе знаходзіцца атрад, але я цярпеў.

Ня ведаю, як гэта здары але нейк мае таварышы дал бар начальству турмы, і мяне цілі на волю.

Зьвярнуўшыся з турмы, я іду ў атрад, і мы рыхтуем на жандарскую ўправу, якая ходзілася ў мястэчку Вузьдзе. сярод нас мабыць былі здр аб гэтым было данесена ў ж мэрыю і я быў зноў злоўлен і дзен палявому суду. Рашэньне га суда мне, а таксама ўсім лёным было загадзя вядома, даваў адну кару — растрэл. І карыстаўшы зручны выпадак, каю зноў у лес.

Да гэтага часу раёнамі д чэньня майго атраду былі: Ру Пяражыр, Сьміламіцкага ра Вузьдзенскі раён. У той час падаю ў атрад, якім кама Варабей з Слонімскага павету атрад дзейнічаў у Старобінскі ёне. Апэрацыя наша была на на абозы і зьнішчаць дробныя скія атрады, але-ж нам уда і на добрую „дзіч“ напалива

Памятаю такі выпадак. Гэт ло ў 1920 годзе каля мя Старыя Дарогі. Уначы наш у ліку 40 чалавек і сяляне, хаваліся ў лесе ад палякаў, лі ў рове паабапал дарогі, п адступаў полк польскіх войск пусьціўшы больш, як палавіп з усіх бакоў пачалі страляць. лякі так замяшаліся, што ўцякаць. Мы ўзялі ў палон роты, абоз, усе кулямёты і баявых прыпасаў. Гэта як р і трэба было.

Белапалякаў прагналі з т ры Беларусі і мы вярнуліся

Блажко А. (в. Харэ.чы). Бацька А. Блажко — начальніка сяга партызанскага атраду, забіты белапалякамі.

ПАД БРЭСТ-ЛІТОЎСКАМ

Летняе яснае сонца сваімі праменьнямі саграваля адпачываючых чырвонаармейцаў, якія разьмясьціліся на прывале. Пасьля цяжкіх паходаў і штодзённых баёк кожны так добра сябе адчуваў у час адпачынку, забыўшы на некаторы час змору і мінулыя бойкі, — такія пачуцьці былі ў адпачываючых. Але ў тых байцоў, якія стаялі і ахоўвалі іх адпачынак, настроі былі іншыя. Яны чулі, як недалёка грукаталі гарматы.

Ня гледзячы на перанесеныя цяжкасьці баявога паходнага жыцьця, энтузіязм, парыў уперод на белапольскую Варшаву, да перамогі, у нашых байцоў быў вялікі.

БАЯВАЯ ЗАДАЧА

На нашым шляху наступленьня была моцная цытадэль Брэст-Літоўск. Гэта была апошняя апора белапалякаў, дзе яны думалі затрымаць наступленьне нашых войск. Цытадэль знаходзілася на рацэ Бугу.

Ня так страшна была сама цытадэль, як яе фарты, разьмешчаныя вакол усяго гораду. Фарты былі зроблены з жалеза, бэтону, абнесеныя некалькімі радамі драцяной загародкі.

Нашаму 12 палку ставілася задача ўзладаць Брэст-Літоўскам 31-га ліпеня 1920 году ўвесь дзень ішла артылерыйская падрыхтоўка. Трэба было зруйнаваць штучныя перашкоды для фартоў. Камандным складам палка вялася падрыхтоўка да наступленьня.

Уноч на 1-е жніўня быў загад. Чуць золак пачаць наступленьне.

Ноч была трывожная. Усе чакалі бою. Веручы ў свае сілы і перамогу, баявы дух і настрой байцоў нікольні не зьмяншаўся і ўсе як адзін гаварылі: „Даёш Брэст, даёш Варшаву!“. Да наступленьня ўсё было гатова, і заставалася толькі пачаць.

У АТАКУ

З сьвітаньнем 1 жніўня часьці 12 га стралковага палка занялі пазіцыі перад самымі партамі, і байцы 1 батальёну, як львы з крыкам „ура“ кінуліся ў атаку на форт № 8, ня гледзячы на ураганны агонь кулямётаў і гармат праціўніка. Нашы байцы, перамагаючы штучныя перашкоды, ішлі ўперод. Праціўнік разумеў, што ўтрымаць магутную атаку нашых байцоў нельга. Ён пачаў адыходзіць у кірунку да гораду, пакідаючы ў фартох забітых і раненых.

Нашы часьці, перамогшы перашкоды, займаюць форт № 8. Праціўнік стаў здаваць і іншыя фарты. Далей байцы, ідучы за ворагам, урываюцца ў горад і пасьля нядоўгай вулічнай бойкі, зьнішчаючы з дарогі астаткі белапольскіх абаронцаў, захопліваюць паўднёвую акраіну гораду. Полк пастаўленую задачу выканаў бліскуча.

Такім спосабам, апошняя апора белапалякаў пала. Бой пад Брэст-Літоўскам сьведчыць аб вялікім гэроізьме чырвоных байцоў. З вялікім натхненьнем, з цьвёрдай воляй да перамогі байцы з лёзунгам — „Даёш Варшаву“ насоўваліся ўперад і ўперад.

Уткін.

ГУДКІ ПРАМЫСЛОВЫХ ГІГАНТАЎ АБУДЗІЛІ ВЯКАМІ СПАЎШЫЯ БЕЛАРУСКІЯ НЕТРЫ

Пад кіраўніцтвам КП(б)Б, пры ўсямернай дапамозе саюзных рэспублік, пролетарыят Беларусі ў саюзе з асноўнымі масамі сялянства будуе заводы, сел.-гасп. машыны, дрэваапрацоўчыя, шкло- і агра-комбінаты, магутныя электро-станцыі, разгортвае ўсеагульнае навучаньне, будуе вышэйшыя навучальныя ўстановы,—ператварае Беларусь лапцюжную ў Беларусь—з магутнай прамысловасьцю, буйнымі савгасамі і колгасамі

Не пасьпела паправіцца БССР ад тых пажараў, зруйнаваньня, якія яна перажыла за час панаваньня белапалякаў, як на тэрыторыі Менскай, Мазырскай, Віцебскай і іншых акруг, зьявілася шмат політычных банд, як напрыклад: Булак-Балаховіча, Савікава і інш., якія руйнавалі ўсё тое, што рабочая кляса пад кіраўніцтвам комуністычнай партыі пасьпела адбудаваць за кароткі тэрмін.

Усе імкненьні капіталістаў і іх наймітаў зруйнаваць аванпост Савецкага Саюзу, на Захадзе—БССР пацярпелі няўдачу. Год за годам пад кіраўніцтвам КП(б)Б і пры ўсямернай дапамозе саюзных рэспублік Савецкая Беларусь шпаркімі крокамі ідзе па тляху да соцыялізму.

1921 ГОД

Гэты год для БССР характэрны, як аднаўленчы. За гэты час пачалі працаваць маленькія прадпрыемствы па асобных галінах вытворчасьці. На абшарніцкіх землях у гэтым год. організаваліся 170 савгасаў і 109 колгасаў, з якіх 25 комун, 55 сельска-гаспадарчых арцеляў і 25 таварыстваў па супольнай апрацоўцы зямлі.

1922 ГОД

У гэтым годзе аднаўляюцца і пашыраюцца многія прадпрыемствы і ў прыватнасьці мэталёвая прамысловасьць, у якой у 1922-23 годзе было занята 1000 рабочых. Валавая продукцыя прадпрыемстваў мэталё-трасту ў цэнах 1926-27 г. раўнялася 990 тысяч рублёў. Бязупынна ідзе рост колектыўных гаспадарак, якіх у гэтым годзе было 153.

1923 ГОД

Ідзе далейшая работа па аднаўленьню зруйнаваных белапалякамі і бандытамі прадпрыемстваў, чыгункі і г. д. Валавая продукцыя мэталёвай прамысловасьці за 1923-24 год вырасла да 1.510.000, колькасьць рабочых мэталістых павялічылася на 110 чалавек. З гэтага-ж году і мэталёвая прамысловасьць пачынае капітальнае будаўніцтва. Колькасьць колгасных гаспадарак за гэты час павялічылася на 71, з якіх комун 6, сельска-гаспадарчых арцеляў—49 і таварыстваў па супольнай апрацоўцы зямлі—16.

1924 ГОД

Вырасла шмат новых заводаў і фабрык, харчовай, дрэваапрацоўчай, папяровай прамысловасьці. Нясупынна расьце мэталёвая прамысловасьць, валавая продукцыя якой за 1924-25 г.—раўнялася 3.292.000 р. У гэтым-жа годзе мэталёвая прамысловасьць перагнала даваенны ўзровень у адносінах колькасьці рабочых і іх зарплаты. На капітальнае будаўніцтва ўкладаецца 400.000.

У 1924-25 г. пачынаюць працаваць дзьве швэйных фабрыкі, якія аб'ядноўваюць 530 рабочых. У запалкавай і дрэваапрацоўчай прамысловасьці колькасьць рабочых раўняецца 4724.

Колькасьць колгасных гаспадарак дасягае 408.

1925 ГОД

З гэтага году амаль усе галіны прамысловасьці пачынаюць расьці асабліва шпаркім тэмпам. У гэтым годзе мэталёвая прамысловасьць перавысіла даваенны ўзровень па ўсіх паказчыках. Так, валавая продукцыя заводаў, якія існавалі да рэволюцыі раўнялася 3750000 руб. (у цэнах 1926-27 году), а ў 1925-26 годзе раўнялася 5200000. Колькасьць рабочых мэталёвай прамысловасьці вырасла супроць даваеннага часу на 921 чалавек. Бязупынна расьце рабочая сіла запалкавай і дрэваапрацовачнай прамысловасьці, колькасьць якіх дасягнула да 7065 чал.

У гэтым-жа годзе па БССР налічвалася 443 колгасы, з якіх 52 комуны, 321 с. г. арцель і 70 т-ваў па супольнай апрацоўцы зямлі.

1926 ГОД

Гэты год у розных галінах прамысловасьці характэрны, як пачатак шырокага разгортваньня рэконструкцыі і пуску новых цэхаў. Так, напрыклад, па мэталёвай прамысловасьці **ў гэтым-жа годзе быў пушчан ліцейны цэх на заводзе „Энэргія“, і на капітальнае будаўніцтва 1926-27 г. было выдаткавана 818000 рублёў. Валавая продукцыя запалкавай прамысловасьці ў 1926-1927 г. падняласяа да 5044000, дрэваапрацовачная да 19189000**

1927 ГОД

Прамысловасьць БССР перавысіла даваенны ўзровень. На капітальнае будаўніцтва ў мэталёвай прамысловасьці было ўкладзена 1664000. У гэтым-жа годзе на заводзе „Энэргія“ былі пушчаны кавальскі і мэханічны цэхі. На заводзе „Чырвоны Мэталіст“ быў пушчан вялікі зборачны цэх. На заводзе „Пролетары“ былі адчынены медна-ліцейны і мэханічны цэхі.

У 1927-28 годзе ў Гомелі адчыняецца новая швэйная фабрыка, якая разам са старымі фабрыкамі выпускае продукцыю на 12246000 рублёў. Папяровая прамысловасьць у 1927-28 годзе выпускае продукцыю на 15,7 міл. рублёў, альбо на 21 проц. больш, чым у 1925-26 годзе.

Вялікія дасягненьні ёсьць і ў іншых галінах прамысловасьці.

У 1927 годзе колгасаў было 440.

Шпарка ідзе культурнае будаўніцтва

За гэтыя 7 гадоў БССР дабілася вялікіх посьпехаў і на культурным фронце. Так, калі ў 1914-15 годзе было 4190 ніжэйшых школ, дык у 1927-28 годзе гэтая лічба павялічылася да 5185. Лік сярэдніх школ ўзрос да 361 супроць 67 у 1914-1915 г. Лік школ сярэдняй і ніжэйшай профадукацыі ў гэтым-жа годзе вырас да 99 супроць 15 у 1914 годзе. Да рэволюцыі БССР ня мела ніводнай навучальнай вышэйшай установы, а пасьля рэволюцыі і белапольскай окупацыі ў БССР створаны 4 вышэйшых навучальных установы.

Капітальныя ўклады ў прамысловасьць

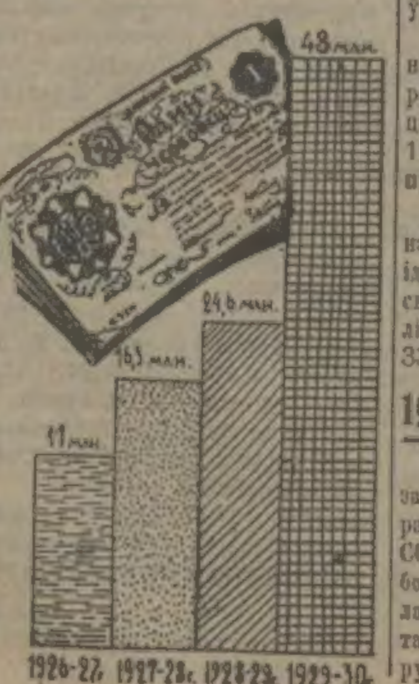

1928 ГОД

БССР побач з другімі рэспублікамі Саюзу прыступіла да карэннай перабудовы прамысловасьці і сельскай гаспадаркі. XII зьезд КП(б)Б і XI зьезд саветаў БССР зацьвердзілі ў 1929 годзе пяцігадовы плян разьвіцьця ўсёй нашай народнай гаспадаркі. БССР пачала шпарка ажыцьцяўляць генэральны курс партыі на ўскораныя тэмпы індустрыялізацыі ў асаблівасьці на вядучыя галіны прамысловасьці-мэталюргія.

Ажыцьцяўляць паскораныя тэмпы соцыялістычнай перабудовы вёскі на аснове колектывізацыі і іншых форм вытворчага коопераваньня, аказваць дапамогу індывідуальным бядняцка-серадняцкім гаспадаркам.

Падняць матэр'яльны і культурны ўзровень рабочае клясы і працоўных мас наогул.

У галіне прамысловасьці: павысіць агульную продукцыю прамысловасьці да 331 проц., колькасьць рабочых на 142 проц., **рэальную заработную плату на 50 проц.,** вытворчасьць працы ў буйнай прамысловасьці на 100 проц. і г. д.

У галіне сельскай гаспадаркі ахапіць к канцу пяцігодкі соцыялістычным сэктарам ня менш 18 пр. пасеўнай плошчы і г. д.

У галіне культурнага будаўніцтва: увесьці ўсеагульнае навучаньне дзяцей ва ўзросьцьце ад 7 да 11 гадоў на ўсе 100 проц., ліквідаваць няпісьменнасьць сярод насельніцтва ад 12 да 35 год і г. д.

Беларусь пад кіраўніцтвам КП(б)Б пасьпяхова выконвае гэтыя заданьні так. Рост прамысловасьці за 1928-29 год у параўнаньні з мінулым годам **павялічыўся на 43 проц.**

На 1-е кастрычніка 1928 году ў БССР **налічвалася 34 тысячы рабочых.** За гэты год валавая продукцыя мэталёвай прамысловасьці вырасла на 15.024.000 рублёў, колькасьць рабочых мэталёвай прамысловасьці вырасла да 3808 чалавек. Зарплата аднаго рабочага ў гэтым годзе вырасла на 300 проц. супроць даваеннага.

Пачалася будавацца Гомсельмаш (завод па вырабу с.-г. машын); на заводзе „Пролетары“ пускаецца чыгунна-ліцейны і кацельны цэхі.

У Менску пускаецца сярнажэчная фабрыка на 150 чалавек і швэйная ў Магілеве на 500 чалавек.

На папяровай фабрыцы „Чырвоная Зорка“ пускаюцца дзьве папяровыя машыны. Валавая продукцыя папяровай прамысловасьці за 1928-29 год вырасла на 159,6 проц. супроць 1925-16 году.

На аснове правільнай генэральнай лініі партыі шпаркімі тэмпамі ідзе работа па колектывізацыі сельскай гаспадаркі. У гэтым годзе налічвалася 994 колгасы на плошчы 336.720 гектараў.

1929 г.

Тэмп росту прамысловасьці БССР за 1928-29 год перавагае ў два разы сярэдні тэмп прамысловасьці СССР. За гэты год колькасьць рабочых павялічылася на 10.000 чалавек супроць 1928 году. На капітальнае будаўніцтва затрачана 21 м. рублёў. У галіне электрафікацыі мы таксама дабіліся вялізарных посьпехаў. Так у 1928 годзе ў БССР налічвалася 14 тысяч кілёват установак на электростанцыях, а ў 1929 годзе—17.000.

Валавая продукцыя мэталёвай ўзрасла да 30.250.000 рублёў. У параўнаньні з даваенным узроўнем маем рост на 806 проц. Лік рабочых занятых у мэталёвай прамысловасьці складае каля 6000.

У 1929-30 гаспадарчым годзе пушчана швэйная фабрыка імя **Дзяржынскага** ў Бабруйску на 800 чалавек. Акрамя гэтага фабрыка „Акцябр“ вырасла да 1700 чалавек.

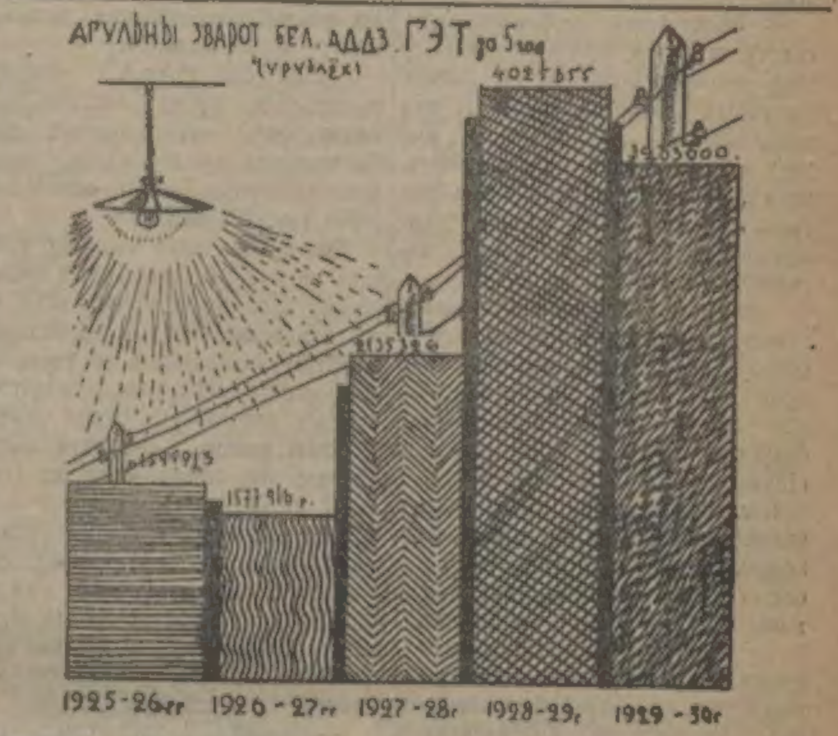

На лініі дрэваапрацоўчай прамысловасьці быў пушчан Бабруйскі комбінат, на якім працуюць каля 1000 рабочых.

Колгасным рухам за гэты год было ахоплена 25.830 гаспадарак. Агульная колькасьць колгасаў складала 1713.

У гэтым-жа годзе на папяровай фабрыцы „Герой Працы“ у Добрушы пускаецца 6-я папяровая машына, якая павялічыла выпуск продукцыі ў 2 разы.

1930 ГОД

За першае паўгодзьдзе мы дабіліся вялізарных посьпехаў, як у галіне індустрыялізацыі, так і колектывізацыі і культурнага будаўніцтва. У гэтым-жа годзе былі пушчаны шэраг цэхаў і заводаў розных галін вытворчасьці: **зборачны цэх на Гомсельмашы, кузьнечны на заводзе „Комунар“ зборачны цэх на заводзе „Энэргія“** і г. д.

У галіне сельскай гаспадаркі нягледзячы на шэраг перагібаў у галіне колектывізацыі, пляновыя меркаваньні пяцігодкі перавыкананы.

На 15 мая 1930 году ў БССР налічваецца 3021 колгас, з якіх 96 комун, 2905 сельгасарцеляў і 20 таварыстваў па сумеснай апрацоўцы зямлі. Колгасамі ахоплена 87.255.000 гаспадарак, што складае 11,1 проц. усіх гаспадарак рэспублікі.

Колгасы валодаюць 1.200.128 га зямлі. У гэтым годзе па няпоўных даных колгасы засеялі 557.000 га.

Гэтыя далёка няпоўныя даныя аб росьце некаторых галін нашай прамысловасьці, сельскай гаспадаркі і культурнага будаўніцтва з усёй яскравасьцю сьведчаць аб тых вялікіх дасягненьнях, якія рабочая кляса Савецкай Беларусі дабілася пад кіраўніцтвам комуністычнай партыі пры апоры на бедняка і ў саюзе з серадняком і ў жорсткай барацьбе з усімі клясавымі ворагамі.

Заўтра — закладка новых будаўніцтваў

Да заўтрашняга дню прысьвячаецца пераход на сямігадзінны рабочы дзень шпалернай фабрыкі, (Менск), Палесдруку (Гомель), фанэрнага заводу (Віцебск), заводаў „Энэргія“ і „Комунар“ (Менск), акулярнай і іголкавай фабрыкі (Віцебск).

Закладваюцца цэлюлёзны комбінат у Бабруйску. Мэханічны завод у Гомелі і мэханічны цэх на заводзе „Домбаль“ (Барысаў), торф-завод і кінотэатр у Воршы. Апроч гэтага адбудзецца закладка жыльлёвага дому на фабрыцы „Дзьвіна“, на Бабруйскім і Гомельскім комбінатах: закладка школ ФЗВ пры Гомельскім комбінаце і на заводзе „Пролетарская Перамога“.

Апроч гэтага будуць закладзены фундамэнты для інтэрнатаў, сталовак і ясьляў па розных заводах і фабрыках Савецкай Беларусі.

Адчыняецца завод у Магілеве, корпус на Гомельскай абутковай фабрыцы, 4 цагельных печы ў Менску, цэх будаўнічых дэталяў на Бабруйскім комбінаце, устаноўка і пуск новай машыны апарату Гартмана на Якаўлеўскай суконнай фабрыцы, пабудова торфзаводаў „Чырвоны Сьцяг“ на Кобелянскім масыве і заводу „Обаль“.

Цэмэнтавы завод, які будуецца, будзе названы імем „Х-ддзя вызваленьня БССР ад белапалякаў“.

Няўхільна павялічваецца выпуск піламатар'ялаў

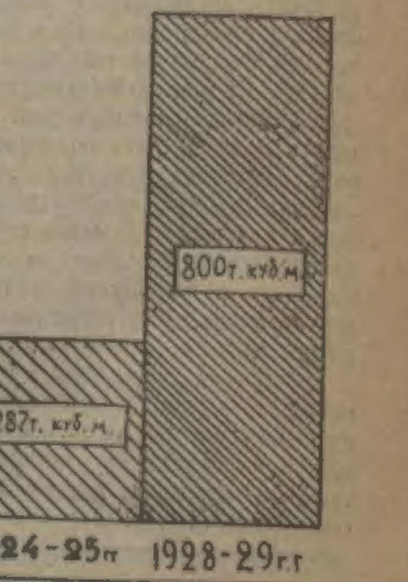

16-ты ЗЬЕЗД УсеКП(б)

ДЗЕНЬНІК ЗЬЕЗДУ

Дзесяты дзень — 5 ліпеня 1930 году

Вячэрняе пасяджэньне

На вячэрнім пасяджэньні адбыліся спрэчкі па дакладу т. Молатава.

Першым выступіў прадстаўнік компартыі Кітаю тав. Сю, спатканы працяжнымі апладысмэнтамі зьезду.

Перадаўшы зьезду палкае прывітаньне ад імя кітайскай компартыі, тав. Сю сказаў:

— Компартыя Кітаю нарадзілася пад уплывам Кастрычніцкай рэволюцыі. Абвостраныя клясавыя супярэчнасьці ўнутры Кітаю выклікаюць зараз магутную нарастаючую рэволюцыйную хвалю. Пад уплывам сусьветнага экономічнага крызісу, ахапіўшага таксама і Кітай, пад уплывам насьпяховага соцыялістычнага будаўніцтва у СССР гэтая хваля ўзьнімаецца ўсё вышэй і вышэй.

— Экономічнае зруйнаваньне,— сказаў далей т. Сю,—дасягнула ў Кітаі надзвычайных памераў. Лёгкая індустрыя перажывае крызіс. Горная прамысловасьць не знаходзіць выхаду з гаспадарчага тупіка. Чыгуначны і параходны рухі моцна скараціліся. Адна толькі ваенная прамысловасьць працуе з поўнай нагрузкай

Адначасна з крызісам у прамысловасьці адбываецца жорсткі аграрны крызіс. Цэны на асноўны продукт харчаваньня працоўных—на рыс—амаль што патроіліся. 60 мільёнаў сялян галадае. Мільёны з іх кінуты на галодную сьмерць.

Няспынныя войны, якія вядуць мілітарысты, якіх нацкоўваюць імпэрыялістычныя драпежнікі, яшчэ больш руйнуюць Кітай, пагаршаюць матэр'яльны ўзровень працоўных.

— Кітайскія генэралы, якіх падтрымліваюць імпэрыялістыя,—сказаў далей тав. Сю,—зрабілі наскок на К. У. чыгунку. У Далёкаўсходнім конфлікце сымпатыі працоўных былі цалкам на баку СССР. Калі чырвоная армія нанесла рашучы ўдар імпэрыялістым, рабочыя Шанхаю пыталіся:

— Калі-ж прыдзе да нас Чырвоная армія на чале з т. Блюхерам?

Працоўныя Кітаю ўсё больш і больш пераконваюцца ў хлусьлівасьці нацыянал-рэформісцкіх сказаў Гоміндану. Яны прыходзяць да вываду, што адзіным абаронцам іх інтарэсаў зьяўляецца компартыя. Рабочы рух, якім кіруе комуністычная партыя Кітаю, нясупынна ўзмацняецца.

Падкрэсьліўшы, што кітайская компартыя дабілася агромністых посьпехаў у кіраўніцтве рэволюцыйным рухам толькі на аснове жорсткай барацьбы з троцкізмам і найбольш небясьпечным на даным этапе правым ухілам, т. Сю зьвярнуў увагу на шэраг важнейшых задач, якія стаяць зараз перад кіткомпартыяй.

Тав. **Вэйман**, прадстаўнік компартыі Нямеччыны, выступіў на зьезьдзе з вялікай прамовай на расійскай мове.

— Зусім нядаўна,—сказаў т. Вэйман,—Бухарын спасылаецца на Нямеччыну, як напрыклад капіталістычнай стабілізацыі. Ён з захапленьнем гаварыў аб тэхнічным удасканаленьні нямецкай індустрыі, аб рацыяналізацыі вытворчасьці. Абвостраны крызіс, які перажывае зараз Нямеччына, з поўнай яскравасьцю адхіліў опортуністычныя погляды Бухарына. Высокая ступень монополізацыі ня толькі не зьмягчыла, але нават абвастрыла гаспадарчы крызіс, які перажывае Нямеччына.

Бязьлітасна змагаючыся з фашыстымі і буржуазнай агентурай—соцыял-дэмократыяй, мы павінны прыкласьці асаблівыя напружаньні да таго, каб заваяваць для рэволюцыі соцыял-дэмократычных рабочых. Зараз утвараюцца спрыяючыя абставіны для гэтай барацьбы. Адначасна з наступленьнем буржуазіі адбываецца контрнаступленьне пролетарыяту пад кіраўніцтвам компартыі. Мансфэльдзкая і рурская забастоўкі паказваюць, што комуністычныя партыі пасьпяхова мобілізуюць масы для гэтай барацьбы.

У заключнай частцы сваёй прамовы тав. Нэйман падкрэсьліў, што за апошнія гады нямецкай комуністычнай партыі прышлося праводзіць жорсткую барацьбу з правымі рэнэгатамі, якія абярнуліся ў агентаў буржуазіі, у штрэйкбрэхераў, сабатажнікаў і шкоднікаў пролетарскай рэволюцыі. КПН прышлося змагацца з „левымі" сэктантамі, якія робяць драцяныя загародкі між партыяй і масамі. ЦК УсеКП(б) і, у прыватнасьці, т. Сталін аказалі агромністую дапамогу КПН у гэтай барацьбе.

Пасьля тав. Нэймана выступаў прадстаўнік групы беспартыйных камандзіраў, які ў першых днях Кастрычніка прымаў удзел у організацыі Чырвонай арміі—нач. штабу РСЧА тав. Шапашнікаў.

Тав. Шапашнікаў запэўніў зьезд, што старыя беспартыйныя камандзіры, працуючыя ў Чырвонай арміі з моманту яе фарміраваньня, прайшоўшыя разам з ёю ўвесь рэволюцыйны шлях, моцна падтрымліваюць генэральную лінію партыі. У любы момант, калі гэта патрабуецца, яны гатовы змагацца і памерці за справу соцыялізму.

Тав. Лазоўскі ў сваёй прамове спыніўся на пытаньнях кіраўніцтва рэволюцыйным профрухам. Ён адзначыў, што опортуністычнае кіраўніцтва УсеЦСПС было цэнтрам прыцягваньня опортуністых з усіх сэкцый Профінтэрну.

— Правыя і троцкістыя,—сказаў далей т. Лазоўскі,—заяўляюць зараз, што ў момант экономічнага крызісу немагчыма весьці экономічныя баі.

Профінтэрн рашуча змагаецца з гэтай опортуністычнай устаноўкай. Вопыт апошняга часу паказаў, што наш пункт гледжаньня зусім правільны.

Спыніўшыся на пытаньні самастойнага кіраўніцтва экономічнымі баямі, перарастаньні гэтых баёў у політычныя, на пераходзе ад прыватных да агульных патрабаваньняў, т. Лазоўскі адзначыў, што ў Профінтэрне ёсьць цяпер організацыйна склаўшыяся групы правых, чаго зусім няма ў Камінтэрне. Так, напрыклад, у Францыі так званая унітарная опозіцыя ў выпушчаным маніфэсьце супроцьпаставіла сваю лінію лініі Профінтэрну. Унітарная опозіцыя ўзяла пад абстрэл тэзісы аб палявеньні мас і нарастаньні новага рэвалюцыйнага ўздыму. Характэрна, што троцкістыя на чале з Троцкім поўнасьцю падтрымліваюць правых.

Правым опортуністым у рэвалюцыйным профруху Профінтэрн даў рашучы адпор. Ён змагаўся таксама і з лева-сэктанскімі настроямі, якія сустракаюцца ў прафруху насобных краін.

Зьвярнуўшы ўвагу на задачы, якія стаяць перад Профінтэрнам, т. Лазоўскі адзначыў, што рэвалюцыйны профрух за апошнія гады дабіўся значных посьпехаў па шляху організацыі мас для барацьбы з капіталам.

Пасьля т. Лазоўскага слова было дадзена члену політбюро компартыі Францыі т. Торэсу, які нядаўна вышаў з буржуазнай турмы.

— Вашы посьпехі, сказаў т. Торэс,—выклікаюць шалёную злосьць з боку ўсяго буржуазнага сьвету, з боку соцыял-фашыстых. Яны разьвіваюць шырокую кампанію паклёпаў на Савецкі Саюз. Аднак, рабочыя ня вераць гэтай хлусьні.

Далей т. Торэс застанавіўся на барацьбе з опортунізмам, якую праводзіць француская компартыя. Ён сказаў:

— Паклёпніцкія нападкі правых опортуністых на УсеКП(б) на кіраўніцтва Комінтэрну, былі падхопленыя рэнэгатамі, выкінутымі з францускай компартыі. Мы правялі вялікую барацьбу з опортуністымі ў нашай партыі, мы накіравалі галоўны агонь направа і ў той-жа час змагаліся з левым сэктанцтвам.

У заключнай частцы сваёй прамовы т. Торэс сказаў, што становішча буржуазнай Францыі цяпер вельмі ўскладняецца тым, што ў важнейшай яе колёніі—Індо-Кітаі, які знаходзіцца на стыку рэвалюцыйнага Кітаю і Індыі, разьвіваецца магутны рэвалюцыйны рух. Француская буржуазія спрабуе вытлумачыць гэтую барацьбу „коньнямі бальшавікоў" „рукой Масквы" і г. д. Буржуазная Францыя зьяўляецца самым злосным ворагам Савецкага Саюзу. Яна займае першае месца сярод тых, хто падрыхтоўвае вайсковы напад на СССР. Комуністычная партыя Францыі мобілізуе і будзе далей мобілізоўваць найшырэйшыя масы працоўных для барацьбы з пагрозай вайны супроць СССР.

Тав. Блюхер сярод дэлегатаў зьезду.

Масавы зварот у колгасы

РОСТАЎ н-Д.—У краі пачаўся масавы зварот у колгасы серадняакоў і беднякоў, якія вышлі вясной па прычыне перагібаў. Спачатку ўборкі ўраджаю ў Армавірскай акрузе зьвярнулася ў колгасы 2 тысячы гаспадарак, на Кубані 4 тысячы. Дакладных вестак з іншых акругаў яшчэ няма, але прыток у колгасы індывідуальнікаў вялікі ва ўсіх акругах.

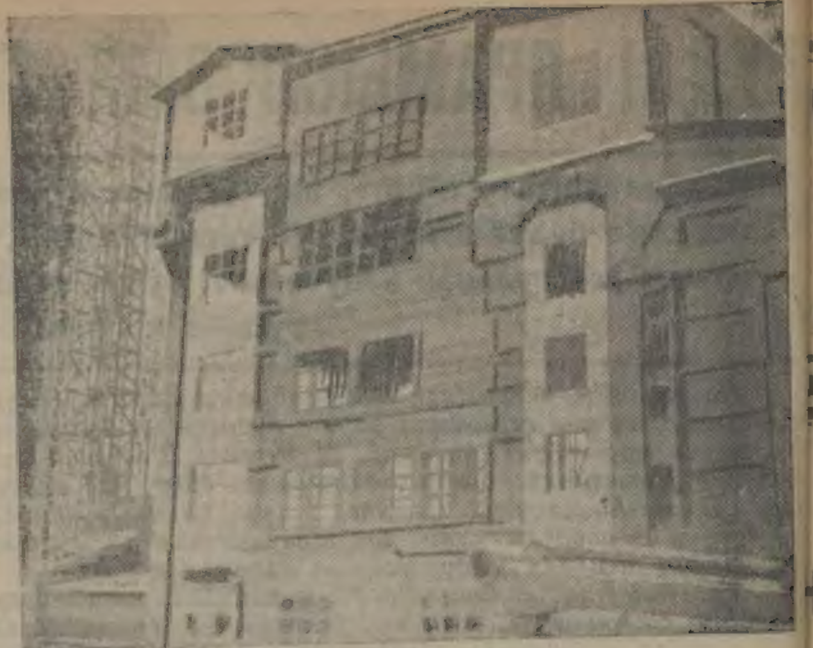

Галоўны корпус Асінбуду.

Мы заклікаем нашых братоў, комсамольцаў больш самааддана змагацца за дыктатуру пролетарыяту

З рэзолюцыі протэсту студэнтаў-лягернікаў супроць крывавага прысуду львоўскага фашысцкага суда

— Мы, чырвонаармейцы-студэнты, протэстуем супроць крывавай расправы разьюшанага польскага фашызму над трыма комсамольцамі. Мы заклікаем нашых братоў, комсамольцаў Польшчы, яшчэ больш самааддана змагацца за дыктатуру пролетарыяту. Мы-ж даем абяцаньне яшчэ лепш праводзіць сваю баявую падрыхтоўку, каб па першаму заклiку партыі і ўраду краіны саветаў быць поўнасьцю падрыхтаванымі і аддадзенымі байцамі пролетарскай рэволюцыі.

Няхай жыве геройчны КСМ Польшчы!

Ганьба фашыстоўскім катам!

Няхай жыве КП(б) Польшчы—авангард пролетарыяту Польшчы!

Агульны сход студэнтаў-лягернікаў.

ЮРКА ЛЯВОННЫ

ЯНЫ ПАВІННЫ БЫЦЬ ВОЛЬНЫ!

Гуляе за межамі шомпал,
Там быццам кіруе
Фон-Валь
Спраўляюць з вялікаю помпай
Паны свой апошні баль.

І жудасны сьніцца малюнак
Скрозь почы каменную ціш:
Ляглі на праменьнях Камуны
Пропэр,
Югэнд
І Гірш.

Прадажнай оптаёй дэфэнзывы
Ледзь раньне.
Апырскала Львоў
Пры і з ць ікнуліся ў жывы,
Суцішыць юнацкую кроў.

Трох з мільёнаў выбілі
Каты фашысцкіх меж...
Краіну панурых шыбеніц
Кожны
Протэстам узрэж!

Ніколі, ніколі, ніколі
Ня спыніце выбухі мас.
На узьлёты
Крылатае волі
Ня ўскінуць жалезы вас.

Бо пішуць рабочых калёны
Помстай гартованы ліст.
Гарачым і шчырым праклёнам
Ганебнае імя:
„Фашыст"

І рана ці позна
А трэсьне
Іржавы пілсудчыкаў гнеў
І новай, абуджанай песьняй
Заллюцца абшары тугі.

Там заўтра на гонях раздольных
Адказам узьнімецца вір.
Сягоньня павінны быць вольны
Пропэр,
Югэнд
І Гірш!

Баявы саюз поліцыі з фашыстымі

БЭРЛІН, 7.—6-га ліпеня ў Вормсе адбываўся грандыёзны зьлёт рабочых Заходняй Нямеччыны, на які прыбылі комуністыя і рэволюцыйныя фізкультурнікі на грузавіках, ровэрах і пехатою з усіх частак Заходняй Нямеччыны. На рабочых, якія варочаліся са зьлёту, напалі фашыстыя, але спаткалі энэргічнае супраціўленьне. Фашыстыя выклікалі поліцыю, якая заняла шляхі, што вядуць у Дармштадт і Франкфурт, і ўтварыла масавыя арышты сярод рабочых, якія варочаліся назад. У Генцгайме і Дармштадзе поліцыя пачала страляць у рабочых. Цяжка паранены 6 чалавек. Поліцыя арыштавала 300 рабочых, Франфурцкая поліцыя арыштавала яшчэ 100 рабочых. У М... ці поліцыя зрабіла наскок на грузавікоў з рабочымі і шма... арыштавала.

1005 новых членаў компартыі!

БЭРЛІН, 6.—Лейпцыгская акруговая організацыя нямецкай компартыі завербавала ў працягу ... 1005 новых членаў, сярод іх ... соцыял-дэмократычных рабочых. ...май у акрузе організавана 13 ...вых груп компартыі.

ЛІСТ У РЭДАКЦЫЮ

Прачытаўшы ў газэце „Рабочий" і „Зьвязда" аб контррэволюцыйным выступленьні **Шульмана** на махочным заводзе, **мы, яго браты, лічым сваім абавязкам, як партыйцы і комсамольцы, адмовіцца ад яго, як ад брата, які выступае супроць генэральнай лініі партыі. зьяўляецца контррэволюцыйным агентам.**

Адначасова мы заяўляем, што з свайго боку будзем бязупынна з яшчэ большай рашучасьцю змагацца за генэральную лінію партыі, супроць правага ўхілу, як больш небясьпечнага на даным этапе, а сама з левымі загібамі, таму што для нас лінія ленінскай партыі адзіна правільная лінія.

Рабочы фабрыкі „Акцябр..."
Шульман М.

Рабочы заводу «Энэргія»
Шульман Э.

Адказны рэдактар Рэдколегія

Менск, друкарня БДВ імя тав. Сталіна

Галоўлітбел № 599